

RIGSREVISIONEN

Rigsrevisionens notat om beretning om

Miljø- og Fødevareministeriets forvaltning af biodiversitet i statsskovene

revision
revision

revision

Oktober 2016

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 18/2015 om Miljø- og Fødevareministeriets forvaltning af biodiversitet i statsskovene

26. september 2016

RN 706/16

Miljø- og fødevareministerens redegørelse af 2. september 2016

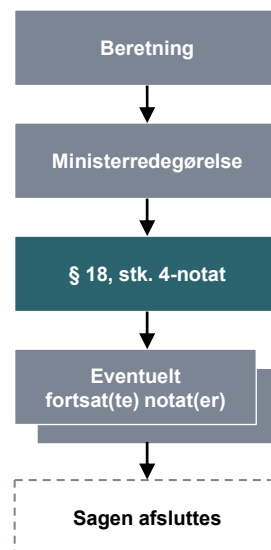
1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som miljø- og fødevareministeren har iværksat som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

KONKLUSION

Miljø- og fødevareministeren vil generelt tage initiativ til at forbedre de forhold, som Statsrevisorerne vurderede ikke var helt tilfredsstillende. Ministeren vil gennem en evaluering af principper for plukhugstskov sikre, at der er garanti for, at plukhugstskov i alle tilfælde drives med biodiversitet som hovedformål. Yderligere vil ministeren forbedre ministeriets viden om biodiversitet i statsskovene, så fremtidig biodiversitetsskov bliver udlagt omkostningseffektivt og målrettet skovarealer med stort biodiversitetspotentiale. Ministeren vil også foretage et serviceeftersyn af hidtil udlagt biodiversitetsskov.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at evaluere principperne for plukhugstskov, så det sikres, at ministeriet i alle tilfælde driver plukhugstskov med biodiversitet som hovedformål
- Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at forbedre sin viden om biodiversitet i statsskovene, så fremtidig biodiversitetsskov bliver udlagt omkostningseffektivt og målrettet skovarealer med stort biodiversitetspotentiale
- Miljø- og Fødevareministeriets serviceeftersyn af hidtil udlagt biodiversitetsskov ved udpegning af ny biodiversitetsskov på baggrund af den nye viden om biodiversitet
- Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at præcisere sine retningslinjer for indsatsen for at genskabe de naturlige vandforhold i statsskovene.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i maj 2016 en beretning om Miljø- og Fødevareministeriets forvaltning af biodiversitet i statsskovene. Beretningen handlede om, hvorvidt ministeriet på tilfredsstillende vis forvalter biodiversitet i statsskovene. Ministeriet lagde i *Danmarks nationale skovprogram* fra 2002 op til, at forvaltningen af biodiversitet i statsskovene skulle følge 2 spor. For det første skulle der udlægges statslig biodiversitetsskov, så der var 10 % biodiversitetsskov i statsskovene. For det andet skulle de øvrige 90 % af statsskovene omstilles til naturnær skovdrift, hvor biodiversitet indgik som ét af flere formål, men hvor produktionen af træ også havde høj prioritet.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det tilfredsstillende, at Miljø- og Fødevareministeriet har udlagt statsskov til biodiversitetsskov i det planlagte omfang og inden for den økonomiske ramme og er i færd med at gennemføre tiltag, der fremover skal sikre biodiversitet i statsskovene. Statsrevisorerne bemærkede dog, at de arealer, der blev udlagt til biodiversitet på baggrund af *Naturskovsstrategien* fra 1992, generelt har en høj biodiversitetsmæssig værdi. Derimod har arealerne, der blev udlagt på baggrund af *Danmarks nationale skovprogram* fra 2002, en lav biodiversitetsmæssig værdi. Sidstnævnte fandt Statsrevisorerne ikke helt tilfredsstillende.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af miljø- og fødevareministerens redegørelse

Principper for plukhugstskov

5. Statsrevisorerne fandt det ikke helt tilfredsstillende, at de gældende principper for plukhugstskov ikke garanterer biodiversitet.

6. Miljø- og fødevareministeren oplyser, at ministeriet ved implementering af *Aftale om Naturpakke* fra maj 2016 vil evaluere principperne for plukhugstskov og følge op, så der opnås den efterspurgte garanti for, at plukhugstskov i alle tilfælde bliver drevet med biodiversitet som hovedformål. Ministeriet vil i øvrigt følge op herpå i forbindelse med vedligeholdelsen af certificeringen af ministeriets skovarealer.

7. Rigsrevisionen finder det positivt, at Miljø- og Fødevareministeriet vil evaluere principperne og sikre, at plukhugstskov i alle tilfælde bliver drevet med biodiversitet som hovedformål. Rigsrevisionen vil fortsat følge ministeriets arbejde hermed.

Omkostningseffektiv og målrettet udlægning af ny biodiversitetsskov

8. Statsrevisorerne konstaterede, at Miljø- og Fødevareministeriet i perioden 2014-2015 har igangsat projekter, der skal sikre ministeriet øget viden om, hvor og hvordan der i statsskovene kan skabes mest og omkostningseffektiv biodiversitet.

9. Rigsrevisionen anbefalede i beretningen, at Miljø- og Fødevareministeriet fortsat prioriterer arbejdet med at skaffe sig mere viden om biodiversitet i statsskovene højt. Den viden bør ministeriet anvende sammen med beregninger af omkostningerne, hvis regeringen ønsker at udlægge yderligere biodiversitetsskov. Derved kan ministeriet udlægge yderligere statslig biodiversitetsskov omkostningseffektivt.

10. Regeringen indgik i maj 2016 *Aftale om Naturpakke* sammen med Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance. Aftaleparterne var enige om at udlægge arealer i eksisterende skov til urørt skov og anden biodiversitetsskov, så der samlet opnås 25.000 hektar biodiversitetsskov. I aftalen fremgår det, at udlægningen i statsskovene skal ske på den mest omkostningseffektive måde og på baggrund af den nyeste viden, herunder det vidensgrundlag, der tilvejebringes i projektet om kortlægning af naturmæssigt særligt værdifulde skove. Udlægningen skal være målrettet skovarealer med det største biodiversitetspotentiale. Samlet skal 20 % af statsskovene udlægges til urørt skov eller anden biodiversitetsskov. Udlægningen sker ved en indfasning over de næste 10 år for løvskov, mens der for plantager med nåletræ sker en indfasning over 50 år. Der udarbejdes i 2016 en plan for udlægning. Miljø- og Fødevareministeriet skal tidligst udlægge ny biodiversitetsskov i 2017.

11. Miljø- og fødevareministeren oplyser, at ministeriet i 2017 vil oplyse Rigsrevisionen om de foreløbige resultater af de projekter, som skal forbedre ministeriets vidensgrundlag. Vidensgrundlaget vil forbedre mulighederne for, at nye udlægningsprojekter kan ske omkostningseffektivt og målrettet på arealer med stort biodiversitetspotentiale, som det også fremgår af *Aftale om Naturpakke*.

12. Rigsrevisionen finder det positivt, at Miljø- og Fødevareministeriet fortsat arbejder på at forbedre sin viden om biodiversitet i statsskovene. Rigsrevisionen vil følge de igangsatte projekter og følge op på, om det nye vidensgrundlag bliver anvendt, så der sikres en omkostningseffektiv udlægning af yderligere biodiversitetsskov med afsæt i *Aftale om Naturpakke*.

Serviceeftersyn af tidligere udpeget biodiversitetsskov

13. Statsrevisorerne bemærkede, at de arealer, der blev udlagt til biodiversitet på baggrund af *Naturskovsstrategien* fra 1992, generelt har en høj biodiversitetsmæssig værdi. Derimod har arealerne, der blev udlagt på baggrund af *Danmarks nationale skovprogram* fra 2002, en lav biodiversitetsmæssig værdi. Sidstnævnte fandt Statsrevisorerne ikke helt tilfredsstillende.

14. Miljø- og fødevareministerens oplyser, at ministeriet i forbindelse med udlægningen af ny biodiversitetsskov vil foretage et serviceeftersyn af tidligere udlægningsprojekter og foreslå justeringer i respekt for den kontinuitet i biodiversitetsskoven, som generelt er meget vigtig for både troværdigheden af udpegningerne og de langsigtede biologiske processer.

15. Rigsrevisionen finder det positivt, at Miljø- og Fødevareministeriet i forbindelse med udlægningen af ny biodiversitetsskov vil foretage et serviceeftersyn af den hidtil udlagte biodiversitetsskov på baggrund af den nyest tilgængelige viden. Rigsrevisionen vil fortsat følge ministeriets serviceeftersyn.

Retningslinjer for indsatsen for at genskabe de naturlige vandforhold

16. Statsrevisorerne fandt det ikke helt tilfredsstillende, at indsatsen for at genskabe de naturlige vandforhold hviler på uklare retningslinjer, fx om hvad det koster, og hvor længe man skal vedligeholde grøfter.

17. Det fremgik også af beretningen, at retningslinjerne for, hvor længe grøfter kan vedligeholdes som følge af uforholdsvist store økonomiske tab, ikke er tilstrækkeligt klare. Det kan indebære en risiko for, at indsatsen fortolkes og forvaltes forskelligt i Miljø- og Fødevareministeriets lokale enheder, hvilket kan bevirke, at indsatsen giver uforholdsvist store økonomiske tab og ikke prioriteres der, hvor det samlet set giver de bedst mulige resultater for statsskovene.

18. Miljø- og fødevareministeren oplyser, at retningslinjerne for indsatsen for at genskabe de naturlige vandforhold bliver præciseret, så det fremgår, at der i det omfang, det tillades inden for certificeringsordningerne, skal foretages en afvejning mellem biodiversitet og produktions-tab for at undgå uforholdsvist store økonomiske tab.

19. Rigsrevisionen finder det positivt, at Miljø- og Fødevareministeriet vil præcisere retningslinjerne for indsatsen for at genskabe de naturlige vandforhold i statsskovene. Rigsrevisionen vil fortsat følge ministeriets arbejde med at præcisere disse retningslinjer.

Lone Strøm